



בנשיאות מורנו הרב חיים רבי שליט"א

דעת זקנים

עלון שבועי להגדלת ורוממות התורה ולומדיה, והחדרת השקפה טהורה ואמתית לכל אחד מישראל

גליון מס': 422 פרשת: במדבר שבת קודש כ"ז אייר תשפ"ב (28 במאי 2022 למנינים)



תל-אביב	כניסה	יציאה	ר"ת
19:19	20:21	20:53	
ירושלים	19:02*	20:19	20:56
חיפה	19:10	20:23	20:54
באר שבע	19:17	20:19	20:51

*לנוהגים 40 דק' 18:42

"לכה דודי לקראת כלה, פני שבת נקבלה"

המשא המרכזי

מורנו הרב חיים רבי שליט"א

חיזוק בתורה תמיד בכל כוחו

לפני הר סיני, ושומעים קול משמים: "מי שרוצה להיות יהודי ולקבל תרי"ג מצוות, שיפנה ימינה להר סיני, ומי שרוצה להשאר גוי, ולקבל על עצמו רק שבע מצוות בני נח, שיפנה שמאלה, ואז בעוצמה ובשמחה רבה, מכויז לקבל עול תורה ומצוות - רמ"ח ושס"ה - עד כדי כך שמוכן למות על קידוש השם, ופונה ימינה להר סיני, וצועק: "נעשה ונשמע". וככה מקבל עליו כל שנה, קבלת התורה באהבה, בקדושה ובשמחה גדולה.

גדולי בעלי המוסר מחזקים עצמם

הרי"ס זיע"א היה משנן לעצמו תמיד את המשנה באבות: "ודלא יליף, קטלא חייב". והגרא"א לופיאן זיע"א, כשהיה חושש מהכבוד שעושים לו, היה חוזר על הפסוק: "תועבת ה' כל גבה לב", כדי שלא יבוא לידי גאווה, וחוזר על פסוק זה כמה וכמה פעמים.

סגולה לחג השבועות

כידוע, מי שאמר בקיץ "מוריד הגשם", חוזר לראש. אולם אם אמר תשעים פעם לעצמו: "רב להושיע, מוריד הטל", הרי שדבר זה מביא לו זכרון, וכשהוא מסופק אם אמר "מוריד הטל" או "משיב הרוח ומוריד הגשם", אינו חוזר, שמסתמא אמר "מוריד הטל". ולפי זה גם בנידון קבלת התורה, מי שאומר לעצמו מאה פעם, ואפילו יותר: "אני מקבל על עצמי קבלת התורה באהבה, כאויר לנשימה!" וחוזר על משפט זה עשרות פעמים, וכן את המשפט: "אני אוהב תורה", מאה פעמים, וכן את הפסוק: "כל אשר דיבר ה', נעשה ונשמע", ממש באהבה גדולה, ובשמחה עצומה, וכן יאמר לעצמו: "דפי גמרא ופרקי משנה הם כתר לראשי", בזה הוא מקדש שם שמים, ועושה רעש גדול בשמים של אהבה לתורה, והאור של קבלת התורה יאיר עליו, ויצליח בלימוד התורה, ויקוים בו באמת מאמר חז"ל הקדושים (קידושין סו.), תורה מונחת בקרן זוית, כל הרוצה ליטול יבוא ויטול. ואף נשים צדקניות יכולות לומר עשרות פעמים: "שנוכה לקיים את הפסוק באשת חיל" פיה פתחה בחכמה ותורת חסד על לשונה". וזהו היסוד של קבלת התורה באהבה. ומיני מתיקה מרגילין את הלשון לתורה (עי' ירושלמי פ"ד דתענית ה"א), ולכוין כך על התורה, וזו קבלת התורה באהבה שלימה. והלואי שנוכה לכך. שבת שלום.

יום על כל אכילה ושתייה, כדי לזכור את הבורא תמיד, ע"ש. ועוד הוסיפו חז"ל הקדושים (בכ"ט ט), יזכור לו יום המיתה, ע"ש. כי כל זה גורם לכובד ראש וחיזוק בעבודת ה'.

גדולי ישראל שליט"א מחזקים את עצמם תמיד

דוד המלך ע"ה זכה להיות רגל רביעית במרכבה - בכסא הכבוד. ואומר על דברי חיזוק לתורה: "אחת שאלתי מאת ה' כל ימי חיי". וכך היה, שאדוננו המלך דוד מת ביום שבת קודש, באמצע הלימוד ממש (שבת טז). ועליו אמרו: "לא פסק פומיה מגירסא", ע"ש. והוסיף פסוקים של חיזוק בתורה על עצמו: "אחת שאלתי וגו', שבתי בבית ה' כל ימי חיי" (תהלים פ"ד). וכך היה עד נשימתו האחרונה בבית המדרש, בעוד שהספר פתוח. ופסוק נוסף (תהלים פ"ד קד): "כי טוב יום בחצריך מאלף", ופירש רש"י, עדיף לי יום אחד בעסק התורה ובערב למות, מאשר מלהיות מלך אלף שנה, ע"ש. וזו תזכורת של דוד המלך ע"ה, ומתזכורת זו כתב פרק שלם הארוך בתהלים (פ"ק קיט), על אהבת התורה, כידוע.

תזכורות נוספות

תזכורות נוספות של שש מצוות תדיריות כל רגע ורגע, מציאות ה', יחוד והשגחת ה', יראת ה' אהבת ה', אין עוד מלבדו ושמירת העיניים (הובא במש"כ בביתא"ל כ"ב טו). ומצות האמונה היא מצוה תמידית גם בבית הכסא (עי' מלאכת שלמה סי' פ"ה). וכן מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך", ניתן לקיימה בכל רגע ורגע, גם בבית הכסא (עי' בספר יסוד וזרע העבודה). וכידוע, שעתניאל בן קנז, אח של כלב בן יפונה, אמר על עצמו: "בלי תורה אני מת" (עי' תמורה טו). וחז"ל הקדושים דורשים מהפסוק: "ואהבת את ה' אלוך", לרבות אהבת התורה (עי' מסכת כלה רבתי פ"ו). ובזוהר הקדוש (במחילת פשת תוקת), למדנו שכל העוסק בתורה, כאילו עומד על הר סיני בכל יום, ומקבל את התורה, ע"ש.

חומש במדבר, פרשת במדבר וקבלת התורה במדבר

עם ישראל אוהבים את תורת ה' יתברך. לגויים יש את כל מה שיש לעם ישראל, חוץ מדבר אחד, לנו יש את תורת ה'. "לא עשה כן לכל גוי". ועלינו להרגיש ולחשוב, ולהתאמץ במחשבה בעיון נמרץ, כאילו אנחנו עומדים

רמ"ח מצוות עשה כנגד רמ"ח איברים שבגוף האדם

כידוע, בגוף האדם ישנם רמ"ח איברים ושס"ה גידים, ורבותינו הקדושים מלמדים אותנו שהכוונה היא כפשוטו ממש על איברי הגוף - ידיים, רגליים, צלעות, חוליות וכו' וכו', שבסך הכל יש בגופנו רמ"ח איברים (עי' ספ"ק למוסכת אהלות), וכנגדן ישנם רמ"ח מצוות עשה, האומרים על כל אבר ואבר: "עשה מצוה!" (עי' מכות כג ט"ז). ומוסיף המהרש"א, שמצות האמונה היא כנגד הלב, וכשם שהלב הוא כל חיות הגוף, כך היא מצות האמונה - המקור של כל רמ"ח עשין ששמענו מפי הגבורה, ע"ש.

שס"ה מצוות לא תעשה כנגד שס"ה ימים בשנה

ועל כל יום בשנה יש לנו מצות לא תעשה מן התורה, המורה לנו שלא להכשל בעבירה. כל יום ויום ומצות לא תעשה שלו. ומצות האמונה היא כנגד הלב ברמ"ח עשה, ומצות לא תעשה שבאמונה - "לא תעשה לך פסל" - זה כנגד יום הקדוש יום הכיפורים (מכילתא ט"ז). וידוע מהזוהר הקדוש, שכל האוכל גיד הנשה, כאילו אוכל בתשעה באב, והכוונה היא על מצות לא תעשה של גיד הנשה, שהיא כנגד יום תשעה באב. נמצא שעובד ה' באמת, יש לו כל יום, כל שעה, כל דקה וכל שניה צורך לחיזוק שלא לקלקל את רמ"ח אבריו, שלא לבטל רמ"ח עשה, ושלא לקלקל את ימי השנה לעולם. וכל יום והזהירות שלא במצוות לא תעשה.

האדם זקוק למוזכרים רבים

ה' יתברך אוהב אותנו, ועושה עימנו חסד גדול, ונותן לנו תזכורת יומית כיצד עלינו נשמור על עצמנו שלא נכשל חס ושלום בשס"ה מצוות לא תעשה. ואלו מצוות תדיריות יום יום, לדוגמא: מצות עשה מן התורה לקרוא קריאת שמע בוקר וערב, כדי לקבל על עצמנו עול מלכות שמים, ולא להמשך אחר התאוות (ספ"ק חייטין מ"ה ט"ז). וכן מצות הנחת תפלין, ומצות מזוזה, אלו שומרים גבורים סביב לה (ט"ז מ"ה ט"ז). ורבינו הרמב"ם הוסיף לחזק אותנו (ספ"ו מהלכות מזוזה), שהמזוזה היא חובת הכל תמיד, כל זמן שיכנס ויצא, יזכור את יחוד שמו של הקדוש ברוך הוא, ואהבתו לעולמי עולמים, וחוזר תמיד לדעתו ללכת בדרכי ישראל, ע"ש. ועוד הוסיף הרמב"ם (ספ"ק מהלכות בכורות), לברך בכל

הסוד המבדיל בין המרוצים למאונזבים

להתענג על ה'

הרב אליהו רבי ראש הכולל

דעת. כל מה שיאמר הקדוש ברוך הוא, על ידי עבדיו הנביאים ותלמידי החכמים, אקבל בלב שלם ובנפש חפצה.

לעומת זאת, הלימוד השני במסכת עירובין מלמד שגם אם דורכים עליך וגם אם קצת כואב, אתה אמור להיות מספיק גדול ואיכותי מכדי להגיב בכעס על דבר שכזה. ככל שתהיה בעל הערכה עצמית גבוהה יותר, ובעל ענווה עמוקה יותר, תזכה ותהיה התורה ניתנת לך במתנה. ואלו הם בעצם דברי התנא באבות (פ"ב מ"ז): "הוא היה אומר עשה רצונו כרצונך, כדי שיעשה רצונך כרצונו. בטל רצונך מפני רצונו, כדי שיבטל רצון אחרים מפני רצונך". דהיינו, ככל שתזכה ותבטל את רצונך לכבוד רצונו של הקדוש ברוך הוא, הרי שמיד תזכה והרבה פתחים שהיו סגורים לפניך, ייפתחו, מפני שיבטל הקדוש ברוך הוא את רצונם של האחרים מפני רצונך.

וכלפי מה הדברים אמורים? היאך ניתן לקיים את רצונו של הקדוש ברוך הוא בכדי לבטל את רצונו מפני רצונו?

על כך מסביר הספרי (דברים פ"ד ט"ז, פסוק ק"ד אות י"א), "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל" - אפילו מראים בעיניך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין, שמע להם. כלומר, גם אם יורו לך חכמי ישראל הוראה אשר תיראה בעיניך הפוכה מהאמת לגמרי, הרי שעליך לשמוע להם, ושם תמצא את ההצלחה.

ככל שאנו מנסים לאפיין את אותו זן נדיר שלא כל כך הצליח למצוא את מקומו באהבה בהיכלי התורה, הקהילה, השיעור, הכולל והישיבה הקדושה, אנו מוצאים מאפיין אחד המאחד בין כולם - הם מעולם לא ניסו לתת הזדמנות למורם ורבים לנתב להם את הדרך, הם מעולם לא ניסו להתבטל כלפי פסיקותיהם של מוריהם ורבותיהם. תמיד היו הם החכמים והמבינים אשר "הסבירו" לכבוד הרב את המצב, ונתנו לו להבין טוב יותר מה דרוש להתפתחותם ולשיעור קומתם התורנית.

בדרך כלל, הם גם הצליחו. לגדולי ישראל אין את הזמן והכוחות לבזבז על כל 'נהנתן' שכזה, ולחזור על אותה הוראה עשרות פעמים עד שתחדור למוחו הנבוב. בדרך כלל, לאחר לחץ כזה, אותו מפעילים הם על הרבנים וגדולי ישראל, מאשרים להם גדולי ישראל את דרכם בחצי פה, ועוברים לתלמיד הבא, אותו אחד אשר מנסה לקבל מהם את הדרך האמתית והוא פועל על פיה, והוא זה שהולך להמשיך ולהיות המאושר באדם ולצמוח לתפארת עם ישראל.

הזן שמכוון את הרב ודורש ממנו את התשובה לה הוא מצפה, ולא דורש דעת תורה אותה חפץ כבוד הרב להעניק לו. הוא הזן שבעצם לא הולך בדרכה של התורה, אלא הולך בדרכו הפרטית שלו. אדם כזה אינו שייך לדעת תורה, אלא לדעת עמי הארץ. כך שבכל מקרה, גם אם נראה במבט חיצוני שההצלחה מאירה לו פנים, תמיד יישאר הוא נבוב, חלול וחסר סיפוק, משום שדרכו אינה דרך התורה בתפארתה, והפרטים הקטנים אותם מנסה הוא "לדוג" מרבותיו ולהימנע מקיומם, הם בדיוק הפרטים המבדילים "בין צדיק לרשע ובין עובד ה' לאשר לא עבדו".

זה נכון לגבי מסגרות תורניות וזה נכון גם, ואפילו הרבה יותר, לגבי כל התקדמות של תלמיד במחיצת רבו ובעל תשובה במחיצת מורהו. אותם שמגיעים לביטול גמור ומעניקים לכבוד הרב את הזכות ואת העונג לכוון את דרכם, ואינם מערבים את שיקוליהם האישיים, להם יש את האושר האמתי ודרך התורה האמתית ושמחת חיים אמיתית יום ויום ושעה ושעה.

האחרים, המנסים להתאים את דעת התורה לצורכיהם ותאוותיהם, הם אשר יורדים מדחי אל דחי, ואף לאחר שנים של עמל ויזע, יספרו לנו עד כמה לא זכו לטעום את טעמה הענוג של התורה הקדושה, ועד כמה אין הם מצליחים להבין את המתקוות שביהדות. הם האנשים שבדרך כלל מובילים בהתנהגותם זו ובדרכם העיקשת גם את בניהם לצאת מעולמה של תורה, ולהידרדר לרחובה של עיר וחוצות קריה. משום

שלום וברכה, מורי ורבותי!

והיום יחד ננסה להבין את אחד מיסודות החיים.

בכל קבוצה תורנית, בכל רמה, תמיד ישנם את אותם השמחים ומאושרים בחלקם יום ויום ושעה ושעה, ואת אותם המבכים מרה על מר גורלם.

זה נכון בחברה, בקהילה, בשיעור תורה, בחברות ואפילו בכולל אברכים ובישיבה.

מה מבדיל בין אותם שמצליחים להנות יום ויום ושעה ושעה, לבין אותם "המצליחים" לסבול יום ויום ושעה ושעה, כאשר בתווך נמצאים אותם אשר זוכים במקביל לימי אהבה ושנאה, וכדברי רבינו תם בספר 'הישר', עליהם שוחחנו בעבר?

במבט ראשון היה נראה, שאולי הרמה התורנית, רמת יראת השמים, הרמה הכלכלית או כל דבר אחר, הם אלו שגורמים להצלחה ולכישלון בשמחת החיים הדרושה כל כך לנפשו של האדם. אולם, בפועל מסתבר, שאותו מיעוט שסובל נמצא בכל רמה - רוחנית וגשמית, כלכלית וחברתית, ואפילו תורנית ובעלת יראת שמים.

בטרם ניכנס לפרטים, נאפיין יחד את אותו מיעוט שתמיד "מצליח" לסבול בכל מסגרת.

בשיחה עם אותו זן, נשמע ממנו שגם העבר, גם ההווה וגם העתיד שלו לא אמורים להיות נחמדים וטובים יותר. באותה מידה, נשמע ממנו תלונות גם על הסובבים אותו מבית ומחוץ. יהיו לו תלונות על רעייתו, על ילדיו, על השכנים, על ההורים ועל חמיו וחמותו. תמיד הוא יסביר עד כמה העולם אכזר ולא מבין אותו, או עד כמה כל הבעייתיים נדבקים אליו, או כל מיני הסברים מדעיים אחרים המסבירים עד כמה הוא עושה ככל יכולתו את המוטל עליו כדין, ואילו האחרים הם הגורמים למצב רוחו העכור.

מה שמעניין בכל זה הוא, שאותו זן נדיר הנמצא בתוכנו, הוא דווקא אותו זן המפנק את עצמו יותר. הוא אותו זן שמכין הרבה יותר כוסות קפה במהלך היום, הוא אותו זן המבלה יותר מאחרים במסעדות ובתי מלון בחופשות, והוא אותו זן אשר אורח חייו הנהנתנים היה אמור לכאורה לספק לו הרבה יותר סיבות טובות להנאה מאשר הרוב הדומם והמאושר באמת.

מה קורה פה, אם כך?

בפרשתנו, "וידבר ה' אל משה במדבר סיני", מביא המדרש רבה (במדבר אות 10), למה במדבר סיני? אלא כל מי שאינו עושה עצמו כמדבר הפקר, אינו יכול לקנות את החכמה והתורה, לכך נאמר "במדבר סיני".

מאמר דומה לכך יש במסכת עירובין (נ"ד ע"ב), שם מספרת הגמרא על רבא בנו של רב יוסף בר חמא, שרבו, רב יוסף, הקפיד עליו בעקבות איזושהי פרשיה שקרתה ביניהם, ומשום כך נפרדו לדרכם. בערב יום כיפור, הגיע רבא לבקש את סליחתו של רבו, רב יוסף. הוא ביקש ממוזג היין בשיעור להעניק לו את הזכות למוזג לכבוד הרב את הכוס הדרושה. כאשר טעם הרב מאותה כוס, אמר "מזיגה זו נעשתה בדייקנות מרובה, בדיוק כפי שהיה תלמידי רבא נוהג למוזג". אמר לו רבא: "אכן, אני תלמידך רבא, ובאתי לבקש את סליחתך". אמר רב יוסף לרבא: "תסביר לי את הפסוק 'ומדבר מתנה'". אמר לו התלמיד: "כל המשים עצמו כמדבר הזה שהכל דשין בו, תורה ניתנה לו במתנה". החידוש מצא חן בעיני הרב, וההדורים יושבו.

במבט ראשון, נראות שתי הדרשות זהות. מה שלא יכול להיות, כיוון שהקדוש ברוך הוא לא "בזבז" שני פסוקים בתורתו בשביל אותו לקח.

וההסבר הוא - שמהמדבר אפשר ללמוד שני דברים שונים לחלוטין:

הראשון, נלמד בפרשתנו והוא לעשות עצמך "הפקר" כמדבר. לאמור, אני כמו הפקר. אין לי בעלות על עצמי, איני מנסה להפעיל את שיקול

שאלה יפה

שו"ת ממורנו הרב שליט"א

לכן למעשה, מותר תמיד להתקלח במים חמים שהתחממו ביום טוב, בין בחשמל בין דוד שמש (ועי' חו"ע יו"ט עמ' מב, והלי"ע ח"ד עמ' רח).

והוא הדין בשאלה השניה, שיש להקל, וכמצוין שם.

כיסוי היד לנשים

שאלה: האם די לנשים לכסות את ידיהן עד המרפק או שחובה לכסותן עד כף היד?

תשובה: בספר היקר והנפלא "תבורך מנשים" (עמ' 179), מבואר באריכות מהפוסקים ומקורות מהש"ס, שאשה צריכה לכסות את ידיה על ידי השרוולים, עד כף היד ממש, ע"ש. ורבנו הקדוש הבן איש חי זיע"א, בספרו עוד יוסף חי (פסקת בלא), מוסיף להחמיר גם בכיסוי אצבעות הידים, במידה ויש לה טבעות או כל מיני תכשיטים מיוחדים, ויש כאן דין של טפח באשה ערוה, ע"ש. כך שלמעשה כאשר נשים יוצאות לרשות הרבים, כגון לאירועים, לטיולים, וכיוצא בזה, חובה קדושה אפילו בקיץ ללבוש שרוולים ארוכים וסגורים עד כף היד.

ועוד יש להזהר מאד, שלא ללבוש שרוול הצמוד לגוף, אלא רחב וצנוע עד שלא רואים את הזרוע בולטת, חס ושלום. והצניעות של האשה הוא קמיע להצלחה, ולסילוק העין הרע, וכן משפיע מאד על הבנות בבית להתנהג כן. וראוי לכל אשה לקנות את הספר "תבורך מנשים", ועל ידי כך תקבל יראת שמים.

רואה ואינה נראית

שאלה: אשה שמתפללת, קוראת תהלים, מברכת ברכות השחר או ברכת המזון, כאשר יש גברים בסביבה, כגון בעבודה או באוטובוס וכדומה, האם יש בזה בעיה של צניעות?

תשובה: צריכה כל אשה להשתדל מאד שלא להראות את עצמה בעיני הגברים. ויש מצוה על האשה תמיד להסתיר את עצמה מעיני הגברים (עי' סנהדרין כ. בתולדות נשים).

ואשה חכמה וכשרה, אשת חיל יראת ה', יודעת להסתדר מצוין, ולהיות בבחינת רואה ואינה נראית.

לחיצה על כפתור המעלית בשינוי ביום טוב

שאלה: זקן שגילו כבר למעלה מגיל תשעים הגר בקומה שניה, ורוצה להשתמש במעלית בחג מכיון שקשה לו לעלות במדרגות. האם מותר לו ללחוץ על כפתור המעלית בשינוי, כגון על ידי מקל ההליכה שלו וכדומה ביום טוב?

תשובה: מותר, משום שהרי זה שבות דשבות במקום צער. ואף על פי ששני השבותים על ידי ישראל, מותר. ובענייני גם לחולה שאין בו סכנה מותר בשני שבותים אף על פי שהם על ידי ישראל.

ולפי זה גם בשבת קודש ניתן להקל ללחוץ על כפתור המעלית בשינוי, וזה דומה לכיבוי שמותר בשבת קודש בשינוי לחולה (עי' חו"ע שבת ד"א עמ' רנז). ועל ידי זה נרויח שיבוא לבית הכנסת ויתחזק ביראת שמים.

ויש לדעת, שמצב הרוח שעושים לחולה על ידי תורה ויראת שמים, הרי זה שווה למיליונים. לנפש יש כח לרפאות את הגוף, ולמצוות יש כח עוד יותר לרפאות את הנשמה (ועי' בספר משלי פקק יז, פסוק כב, ובפרק יח פסוק יד).

רחיצה במים חמים ביום טוב

שאלה: מה הדין לגבי מקלחת ביום טוב, כאשר יש בדוד מים רותחים מכח החשמל? ידוע שעל ידי פתיחת המים החמים נכנסים לדוד מים ומתבשלים, וידוע שבשבת אסור לפתוח את המים החמים, מה הדין ביום טוב? ועוד שאלה, אם המים שבדוד רתחו ביום טוב (ועל ידי שנינוני מערב יום טוב את השעון שבת שקליק את הבויילר ביום טוב), האם במקרה כזה תהיה בעיה לרחוץ את כל הגוף ביום טוב, כיון שהמים הוחמו ביום טוב?

תשובה: למעשה מותר, שהרי יש פוסקים הסוברים שלחמם מים לרחיצת הגוף ביום טוב איסורו רק מדרבנן, כידוע. ואם כן כאשר נכנסים מים קרים לדוד, הרי זה פסיק רישא בדרבנן.

זמן התפלה העדיף ביותר לאחר תיקון ליל שבועות

שאלה: שמעתי שאחר התיקון בליל שבועות, העדיפות הראשונה היא להתאמץ להתפלל בנץ החמה, אחר כך פועלים ואחר כך בשעה שבע?

תשובה: להיפך, עדיפות ראשונה בנץ החמה, ואחר כך בשעה שבע ואחר כך פועלים. אמנם נכון שיש מתירים בחג שבועות להתפלל כמו פועלים, מפני שהציבור היו ערים כל הלילה, אולם אין זה מוסכם, וחבל להקל ביום הקדוש הזה ולהתפלל לפני הנץ.

ולכן למסקנה סדר העדיפויות הוא כך: א. תפלה בנץ החמה. ב. מניין בשעה שבע. ג. מניין פועלים, המיועד בעיקר לאנשים חולים, קשיי יום, וכיוצא בזה.

מתנה לאשה בחג

שאלה: עד כמה צריך אברך להשקיע עבור מתנה לאשתו לכבוד החג?

תשובה: מצוה לשמחה כפי הענין. ועיין במשנה ברורה (בבב"ה"ל ס"ח תה"ט ד"ה "כפי ממונו"), שאם המצב הכלכלי קשה ואין ידו משגת, יקנה לה לכל הפחות נעליים לכבוד יום טוב, ע"ש.

ולמעשה, עדיף שהאשה תקנה לעצמה מה היא שרוצה ברשות בעלה, וזה מצוין.

שימוש במסחטת לימון ביום טוב

שאלה: האם מותר להשתמש במסחטת לימון ביום טוב?

תשובה: מותר. וכן מותר להשתמש ביום טוב בפומפיה או במכונת בשר ידנית, משום שביום טוב מותר לעשות מלאכות לצורך אוכל נפש, ואפילו לבשל, ואין דין עובדין דחול באוכל.

סעודת יום טוב אחר חצות היום

שאלה: האם אפשר לסעוד את סעודת יום טוב של הבוקר לכתחילה לאחר חצות היום (באופן שהיה קודם לפני חג)?

תשובה: מותר ואין בעיה. וכידוע, שבספר אור לציון ממליץ להחמיר ולסעוד בבוקר, אולם אין זה כי אם חסידות בלבד.

המשך מעמוד 2

באותן 'הסתגפויות' לכאורה למניעת תאוות, אף אם הן נראות מותרות במבטנו הארצי.

יזכה ה' יתברך כל אחד מאיתנו להצליח ולהתחבר לשרש דעת התורה האמתית, לזכות ולהנות יום יום ושעה שעה מאורו של הקדוש ברוך הוא. ועל הכל לזכות להכיר בטעם מיוחד זה לבנינו ולכל הסובבים אותנו, עד להיותם בעצמם תלמידי חכמים וגדולים בתורה וביראת שמים טהורה, הולכים בדרך האמת והיושר, אמון. וברוכים תהיו!

שילד שגדל בבית שטעמה הענוג של התורה רחוק ממנו, ברור שיחפש דרכים עקלקלות אחרות שאולי בהן יזכה לאותו עונג טמיר ונעדר.

ערב חג השבועות, הוא הזמן המתאים ביותר לקבל על עצמנו את ההתבטלות האמתית לדעת תורה, את ההתבטלות האמתית לרצונו של הקדוש ברוך הוא. את ההתבטלות האמתית באמת המובאת לפנינו אך ורק על ידי גדולי ישראל. רק בהתבטלות שכזו נזכה לטעום את טעמה הענוג של התורה, נזכה להנות מקיומן של המצוות ונזכה, אף הרבה יותר מכך, להצליח ולטעום את הטעם הרוחני העמוק הנמצא